

Η παρουσία του κακού και ο σύγχρονος κόσμος (Αρχιμ. Θεόφιλος Λεμοντζής, Δρ. Θεολογίας)

/ [Πεμπτουσία](#)

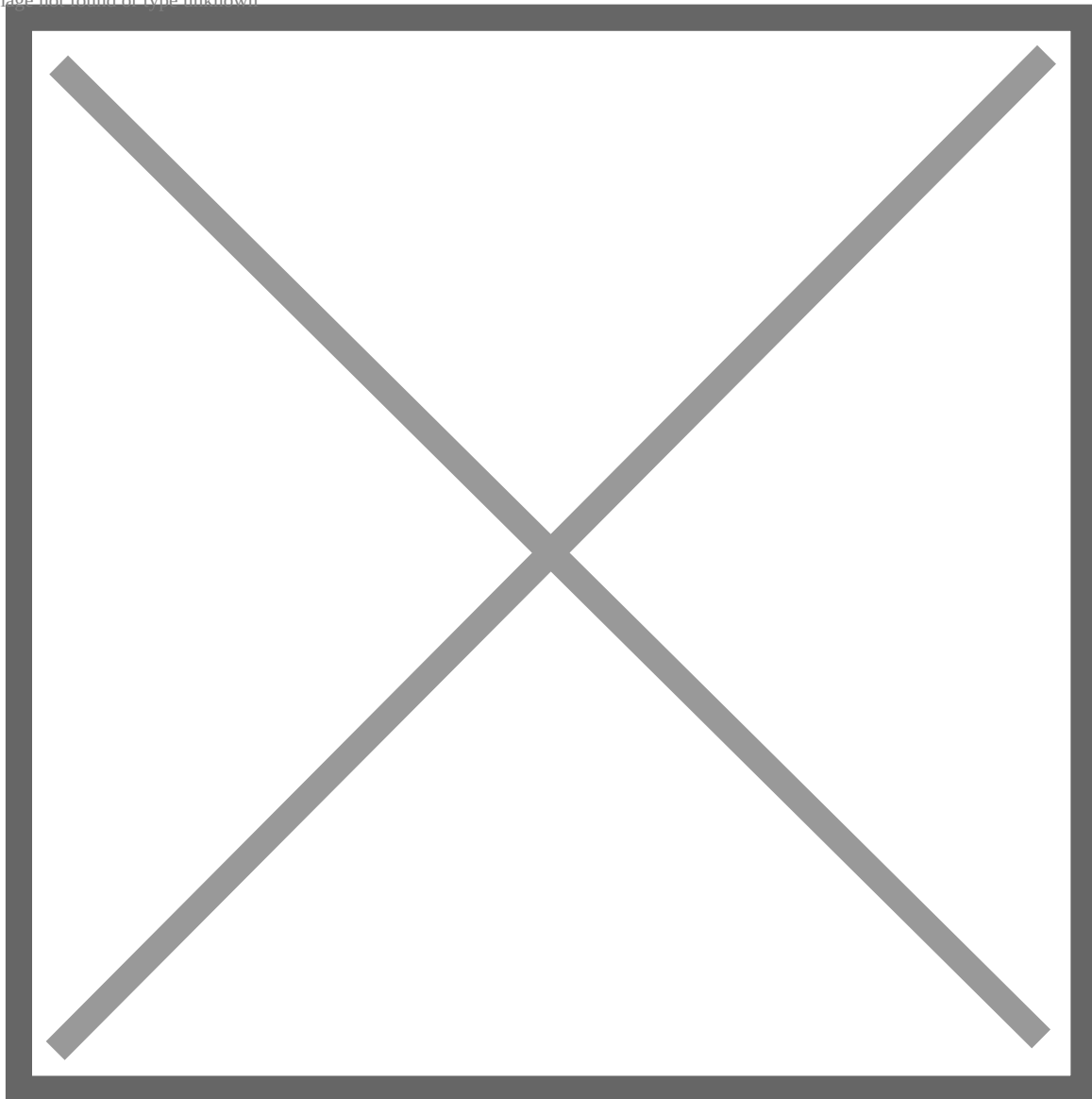

Όση αισιοδοξία και αν έχει κανείς, αγαπητοί μας αδελφοί, ή, αν θέλετε, και όση άγνοια, καταλαβαίνει ότι το κακό έχει πλεονάσει με πλείστες μορφές στον ανοήτως θεωρούμενο προηγμένο σημερινό κόσμο. Η παρουσία του με χίλιες αφορμές ολοένα διογκώνεται και συνδυάζεται με τον γενικότερο εκβαρβαρισμό.

Ωστόσο, το ζήτημα της παρουσίας του κακού έχει τεθεί μια κι έξω στο Ευαγγέλιο με τη ρήση: «ο κόσμος εν τω πονηρώ κείται» και φυσικά υπάρχει μια ολόκληρη θεολογία στη χριστιανική παράδοση που αναφέρεται στην αρχέγονη πτώση, το προπατορικό αμάρτημα, τον πνευματικό θάνατο που γεννά πλήθος άλλων θανάτων. Μεταξύ μυθολογίας και ιστορίας οι λαοί, τα έθνη, οι ηγεμόνες, οι άγιοι όλων των εποχών, των τόπων και των παραδόσεων γνώρισαν την τραγικότητα της ζωής, τον στρόβιλλο των παθών, την παρέλαση των εγκλημάτων, τους δαίμονες που μάχονται τη ζωή και το φως. Υπάρχει στη σκοτεινή όψη της ζωής, μια μορφή μοχθηρίας, ένας μόνιμος φθόνος που διαπερνά τις ψυχές, πολλές φορές εγκαθίσταται μέσα τους, δρα υποχθόνια, ενώ η μνησικακία δηλητηριάζει πρώτα και κύρια τον άνθρωπο που την εκπέμπει. Μα δεν είναι μονάχα αυτές οι όψεις του

κακού. Ειδικά σήμερα βλέπουμε να κατακυριεύουν τον κόσμο σε Ανατολή και Δύση: πείνα, φτώχεια, πόλεμοι, εμφύλιες συρράξεις, προσφυγιά, αρρώστιες, θάνατοι. Η χειρότερη βέβαια όψη του κακού είναι αυτή που καθιστά τον άνθρωπο ενεργούμενο μιας δαιμονικής δύναμης και τέτοια παραδείγματα έχουμε αρκετά στα Ευαγγέλια, όπου ο Χριστός θεραπεύει τους προσβεβλημένους δαιμονισμένους.

Image not found or type unknown

Εδώ και πολλά χρόνια προωθήθηκε σιωπηλά και σχεδόν ύπουλα ένα πρότυπο ζωής, ένα 'παράδειγμα' θα τολμούσα να πω, που ήρθε να αντιταχθεί στα παραδείγματα που είχαν προηγηθεί: είτε του ήρωα, είτε του αγίου, είτε του ιδεολόγου επαναστάτη. Το πρότυπο αυτό αφορά κάθε είδους περιθωριακό τύπο ανθρώπου, και συχνά ανήκει στον λεγόμενο υπόκοσμο. Ο υπόκοσμος αυτός σήμερα, μετά από τόσες και τόσες αμφισβητήσεις των παραδοσιακών αντιλήψεων ιδανικών και αξιών, αλλά και των εμπειριών που απέρρεαν από αυτές, τείνει να παρουσιαστεί 'μεταμορφωμένος', τείνει να έχει τη δική του ταυτότητα, να διεκδικεί και αυτός μερίδιο στην όλη κοινωνική πραγματικότητα, στο όνομα της ισότητας και της

δικαιότερης κοινωνίας. Καθώς οι επικρατούσες αστικές αξίες, με την ευρύτερη σημασία του όρου, αμφισβητούνται αγρίως, καθώς υπάρχει άμβλυνση ιδεολογιών, καθώς ζούμε την εποχή των αντιηρώων, καθώς υπάρχει απώλεια κριτηρίων λόγω κυρίως ελλειμματικής παιδείας, (ειδικά στη χώρα μας), κυκλοφορεί ανάμεσα στις νεώτερες γενιές κυρίως μια ασύδοτη αίσθηση ζωής μαζί με μια ευτέλεια απαιτήσεων. Μια ισοπεδωτική τάση σκουπίζει κάθε προσπάθεια απαίτησης για ποιότητα ζωής, για ανόρθωση του επιπέδου, για αναζήτηση μιας ορισμένης καθαρότητας, ειλικρίνειας και τιμιότητας στις σχέσεις. Δεν απαξιώνεται όπως θάπρεπε ο κυνισμός, η εύκολη αντιπαλότητα, η φτηνή συναισθηματικότητα, το ατομικό συμφέρον. Και μόνο το γεγονός ότι σχεδόν όλες οι συζητήσεις αφορούν οικονομικά ενδιαφέροντα και μάλιστα με αφόρητα τυποποιημένο, μικροαστικό και μίζερο τρόπο, φανερώνει την κρίση της εποχής, όχι την οικονομική, αλλά την βαθύτερη ΚΡΙΣΗ και κατάπτωση του ανθρώπου και βεβαίως των ανθρώπινων σχέσεων.

Η χώρα μας, εδώ και όχι πολλά χρόνια, απολάμβανε μια ειρηνική ατμόσφαιρα, και από εκεί που μπορούσες να κοιμάσαι με την πόρτα και τα παράθυρα ανοιχτά, βρεθήκαμε κλειδαμπαρωμένοι, πολλοί από μας με ειδικά συστήματα ασφαλείας και ορισμένοι κάτοικοι μακρινών ή ερημικών περιοχών με κυνηγητικά ή άλλα όπλα σε πρώτη ζήτηση. Οι διαπιστώσεις δεν αρκούν, ούτε τα πολιτικά συνθήματα, όπου υποτίθεται ότι διάφορα κόμματα συναγωνίζονται ποιο θα πρωτοπροστατεύσει τους πολίτες. Το ζήτημα είναι να θελήσουμε να δούμε πίσω από τις επιφάνειες, πίσω από τους βάνδαλους και τους βανδαλισμούς, πίσω από την υποκρισία, πίσω από την απaráδεκτη ανοχή αυτής της κοινωνίας και των ιθυνόντων της. Πρέπει να καταλάβουμε ότι η εποχή των ήσυχων πολιτών που αναζητούσαν την ευτυχία σε μια μέτρια ζωή, χωρίς εξάψεις και χωρίς κορυφώσεις διάνοιας ή αισθήματος έχει περάσει αναπιστρεπτεί. Σήμερα τις σχέσεις διέπει μια αντιπαλότητα, μια επιθετικότητα, ένας θυμός, μια διασταύρωση παθών. Γιατί άραγε? Γιατί δεν υπάρχουν καλοί Σαμαρείτες.

Δηλαδή, από εδώ και πέρα ο κόσμος και ειδικά εδώ στην Ελλάδα πέρασε σε περίοδο σφοδρής δοκιμασίας. Πρέπει να γνωρίζουμε ότι η επίθεση είναι δύο ειδών: εξωτερική, από ισχυρούς οι οποίοι μάλιστα παρουσιάζονται ως αλληλέγγυοι. Εσωτερική, είτε μέσα από τα πάθη μας, είτε μέσα από τα πλέγματα αντιπαραθέσεων πολιτικοκοινωνικού χαρακτήρα. Το παγκόσμιο οικονομοκρατικό σύστημα είναι αδηφάγο, δεν τρώει μονάχα υλικά κτίσματα, εταιρείες, δραστηριότητες, ακίνητα και κινητά αγαθά, καταβροχθίζει ψυχές, φθείρει σώματα, αδιαφορεί παντελώς για τον προσωπικό άνθρωπο, για την ανθρώπινη ύπαρξη στη μοναδικότητά της. Δουλεύει με αφαιρέσεις, δουλεύει με αριθμούς. Εάν παρακολουθήσει κανείς τις τραγωδίες που ξεσπούν στον πλανήτη γη σήμερα, τα

τελευταία χρόνια, θα φρίξει.

Περηφανεύονται για κάθε λογής τεχνολογική ανακάλυψη ακόμη κι αν αυτή τους κλέβει το ψωμί, διογκώνει την ανεργία, μηχανοποιεί τη ζωή στο έπακρο. Οι περισσότεροι ζουν με την αυταπάτη της ‘παγκοσμιοποίησης’, ότι η γη ολόκληρη τους ανήκει, ότι έγινε ‘ένα χωριό’, και πως όλοι τα μπορούν όλα, πως όλοι μπορούν να πάνε παντού, πως όλοι μπορούν να επικοινωνούν με όλους οπουδήποτε (σε λίγο θα θέλουν να πάνε σε άλλους πλανήτες, όπως άλλωστε παρήγγειλε ο Χώκινγκ). Και δεν αναρωτιέται κανένας πώς γίνεται και με την πρώτη φυσική ανωμαλία, δηλαδή, από ένα σεισμό, ένα ηφαίστειο, μια θεομηνία, μια πυρηνική έκρηξη ή βλάβη, οι ζημιές να είναι ανεπανόρθωτες; Πού πάει τότε η κυριαρχία του ανθρώπου; Δεν αναρωτιέται για το μέγεθος της αποξένωσης που μας κατοικεί και τη μοναξιά που άρχισε να εξαπλώνεται ακόμη και σε τούτη εδώ τη χώρα σαν να ζει ο καθένας μόνος του μέσα στον αφώτιστο ατομοκεντρισμό του, χωρίς όραμα ζωής, χωρίς αναζήτηση νοήματος, εν τέλει χωρίς αγάπη;

Ε...., λοιπόν την απάντηση σε όλα αυτά την δίδει η σημερινή ευαγγελική περικοπή του καλού Σαμαρείτη, που μιλά για την ανιδιοτελή προσφορά της αγάπης στον πάσχοντα πλησίον.

Η δύναμη του Θεού στην ζωή μας από μόνη της δεν μπορεί να μας δώσει πραγματική χαρά. Νίκες ενάντια στις δυνάμεις του σατανά μπορεί να κάνουν τον εχθρό σαν αστραπή να πέσει από τον ουρανό, αλλά δεν είναι πηγή πραγματικής χαράς για τον πιστό. Η χαρά του πιστού πρέπει να μένει προσκολλημένη στην

αγάπη του Θεού , αγάπη που μας έδωσε δικαίωμα να μπορούμε στο βιβλίο της ζωής και να απολαμβάνουμε μαζί του πραγματική χαρά και ειρήνη.

Μέσα στην καθημερινότητα που ζούμε δεν είναι εύκολο με ζήλο για τον Θεό να αφοσιωθούμε στην μάχη ενάντια στο κακό. Η μάχη αυτή μπορεί να καταντήσει κουραστική και δυσβάστακτη αν δεν συνοδεύεται από την καθημερινή ξεκούραση και ανανέωση που προσφέρει μια σχέση αγάπης με τον Θεό.

Η αγάπη του Θεού έγινε χωρίς όρους πλησίον σε όλους τους αμαρτωλούς. Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε την δική μας αδυναμία και με φλογερή πίστη να διεκδικήσουμε την δύναμη του Θεού η οποία θα μας αξιώσει με αυτοθυσία και πραγματική αγάπη να γίνουμε πλησίον στους συνανθρώπους μας. Ο καλός Σαμαρείτης ήρθε αντιμέτωπος με τους ίδιους πειρασμούς που αντιμετώπισαν ο ιερέας και ο Λευίτης (φόβος των ληστών, μέριμνες της καθημερινότητας, αλλαγή προγράμματος κ.λ.π.), αλλά στην καρδιά του είχε ριζωμένη την πεποίθηση πώς η πράξη της αγάπης του Θεού υπερέχει.

Η παραβολή του καλού Σαμαρείτη απαιτεί γενναιότητα ψυχής και απόφαση υπακοής μέχρι θυσίας αν χρειασθεί. Μελετώντας την, βεβαιώνουμε δυστυχώς την πνευματική μας γύμνια. Διότι συνήθως τι διαπιστώνουμε στη ζωή των περισσοτέρων μας ;

Ότι ακολουθούμε ένα εύκολο και βολεμένο χριστιανισμό, που έχει ως πρότυπο μάλλον τον τρόπο ζωής του ιερέα και του λευίτη, παρά του Σαμαρείτη. Ο Κύριος δεν θέλει κάτι να του δώσουμε από τη ζωή μας. Θέλει ολόκληρη τη ζωή μας. Μας έδωσε και μας δίνει τη δική Του, κυρίως μέσω του μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας, κομματιάζεται από αγάπη για εμάς, και ζητεί αντίστοιχο τρόπο ζωής. Η συμπεριφορά Του, όπως καταφαίνεται με κρυστάλλινο τρόπο στη συμπεριφορά του Σαμαρείτη, δεν αφήνει περιθώρια παρερμηνείας. Πόσοι άραγε αντέχουμε να είμαστε αληθινοί χριστιανοί; Πόσοι, τουλάχιστον, όταν βλέπουμε τη μικρότητά μας, στρεφόμαστε μέσα μας και κλαίμε για την κατάντια μας; Πώς χωρίς έλεος προς τους άλλους, μπορούμε έστω και να ζητάμε το έλεος του Θεού για εμάς; Ελάτε Χριστιανοί μας στο Πανδοχείο Του την Εκκλησία Του, μόνον ακολουθώντας το μήνυμα του Ευαγγελίου, θα έχουμε την ελπίδα της σωτηρίας μας. Αμήν